

NORDISKT TEMA

Gerodonti

Årets vetenskapliga nordiska tema handlar om gerodonti. Sammanlagt kommer nio artiklar att publiceras, fördelade på årets tre första nummer av Tandläkartidningen.

Som beskrivs i en av artiklarna i detta nordiska tema har det i de nordiska länderna under senare år skett stora demografiska förändringar i befolkningen. Det finns fler äldre individer, både i absoluta och relativa termer, och de lever längre. Dessutom återspeglas förändringar i förekomsten av orala sjukdomar i hela befolkningen också bland äldre; färre människor är tandlösa och betandade personer har förlorat färre tänder. Med andra ord: Fler av våra äldre patienter kommer att leva i många år med många tänder. Detta är en trend som kommer att fortsätta i många år framöver.

MED STIGANDE ÅLDER ökar risken för allmänsjukdomar eller funktionshinder. I den äldre populationen kommer dessutom förekomsten av orala och dentala problem i kombination med allmänna hälsoproblem att ge upphov till uttalade orala behandlingsbehov och behov av förebyggande insatser.

För att hantera de särskilda problem som ses hos friska äldre, och även för att möta utmaningarna i att bibehålla tänderna under de allra sista åren i livet hos äldre med nedsatt hälsa, ställs stora krav på tandläkarna och hela tandvården.

I DETTA NORDISKA temanummer beaktas dessa aspekter i ett flertal artiklar. Inledningsvis beskrivs nuvarande status och framtida demografiska förändring-

”Fler av våra äldre patienter kommer att leva i många år med många tänder.”

ar och förekomsten av orala sjukdomar i den äldre befolkningen samt utbildning, organisation och finansiering rörande äldretandvården. Även biologiska och farmakologiska aspekter på allmänsjukdomar i den äldre befolkningen och dess påverkan på mun- och tandbehandling beaktas. Profylax samt behandling av tandsjukdomar – rotkaries, tandfrakturer, endodontiska och parodontala tillstånd samt tandförluster, både hos friska och sköra äldre individer – behandlas i flera artiklar.

Särskild uppmärksamhet ägnas åt kommunikativa, kooperativa och etiska aspekter på behandling av äldre med nedsatt kognitiv förmåga och beteendestörning samt utmaningen i att upprätthålla kontakt med äldre som bor kvar i sin egen bostad.

PLANERINGEN AV DETTA nordiska tema har åstadkommit med hjälp av en *ad hoc*-redaktionskommitté, författarna och de nationella redaktionerna.

Redaktionskommittén har bestått av Gunhild Strand (Norge), Inger Wårdh (Sverige), Timo Närhi (Finland) och Flemming Isidor (Danmark). Redaktionskommittén tillsammans med chefredaktören för Tandlaegebladet, Nils-Erik Fiehn, har identifierat de olika ämnena och planerat det allmänna innehållet i artiklarna. Ledande personer i de nordiska länderna inom olika ämnesområden har blivit inbjudna och accepterat att vara författare till artiklarna.

Vi vill uttrycka vår tacksamhet till författarna för deras intressanta och kunskapsfyllda bidrag, och även till andra berörda personer i arbetet med detta nordiska temanummer.

Trevlig läsning! ●

Samordnare

Gunhild Strand
Inger Wårdh
Timo Närhi
Flemming Isidor

